

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
 Дніпровського національного університету
 імені Олеся Гончара
Олег МАРЕНКОВ
 «12» 11 2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Хуторної Ганни Павлівни «Дослідження інтерсеміотичних моделей перекладу з англійської мови українською на матеріалі екранізованого літературного твору» представленої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія.

ВИТЯГ

**з протоколу №1 міжкафедрального семінару факультету української й іноземної
 філології та мистецтвознавства Дніпровського національного університету
 імені Олеся Гончара
 від 13 листопада 2025 року**

ГОЛОВА: д-р філол. наук, проф., проф. каф. української мови, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства ДНУ **І. С. Попова** (10.02.01 – українська мова)

СЕКРЕТАР: канд. філол. наук, доц., доц. каф. української мови ДНУ **Т. В. Шевченко** (10.02.01 – українська мова).

Присутні: д-р філол. наук, проф., завідувач каф. загального мовознавства та слов'янознавства **Н. В. Дьячок** (10.02.02 – російська мова), д-р філол. наук, проф., завідувач каф. української мови **Н. С. Голікова** (10.02.01 – українська мова), д-р філол. наук, проф., завідувач каф. англійської мови для нефілологічних спеціальностей **О. В. Гурко** (10.02.01 – українська мова), д-р філол. наук, проф., завідувач кафедри романо-германської філології **І. С. Кіркоська** (10.02.05 – романські мови (французька)), д-р філол. наук, доц., проф. каф. загального мовознавства та слов'янознавства **О. К. Куварова** (10.02.02 – російська мова), д-р філол. наук, проф., завідувач каф. порівняльної філології східних та англійських країн **В. І. Ліпіна** (10.01.05 – література країн Західної Європи, Америки і Австралії), д-р філол. наук, проф., завідувач каф. перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців **О. І. Панченко** (10.02.02 – російська мова).

Запрошені: здобувачка кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців **Г. П. Хуторна**.

Порядок денний: розгляд і обговорення дисертаційної роботи Хуторної Ганни Павлівни з теми «Дослідження інтерсеміотичних моделей перекладу з англійської мови українською на матеріалі екранізованого літературного твору», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія.

Дисертацію виконано на кафедрі перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Тему дисертації затверджено на засіданні вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол № 4 від 01.12.2022 р.). Підготовка здобувача третього рівня вищої освіти здійснюється за акредитованою освітньо-науковою програмою «Філологія»

зі спеціальності 035 Філологія (Сертифікат про акредитацію освітньої програми 8469, дійсний до 01.07.2029 р.).

Слухали: доповідь **Хуторної Ганни Павлівни** на тему «Дослідження інтерсеміотичних моделей перекладу з англійської мови українською на матеріалі екранізованого літературного твору», подану на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія.

Усі документи подано в повному обсязі. Перевірку дисертаційної роботи на плагіат було здійснено комісією у складі: д-р філол. наук, професора, завідувачки кафедри загального мовознавства та слов'янознавства **Н. В. Дячок**, канд. філол. наук, доцента, доцента кафедри української мови **Т. В. Шевченко**, д-ра філософії, доцента кафедри української мови **Ж.А. Тернової**.

Під час перевірки дисертаційної роботи **Г. П. Хуторної** «Дослідження інтерсеміотичних моделей перекладу з англійської мови українською на матеріалі екранізованого літературного твору» на плагіат виявлено 1.7% подібностей: 0,8% становлять збіги літературних джерел, 0,4%, термінологія, латинські назви, випадкові збіги словосполучень – 0,5%. Вважаємо, що дисертаційна робота **Г. П. Хуторної** – самостійна праця, яку можна допускати до захисту.

Роботу було розглянуто трьома фаховими експертами – д-р філол. наук, проф., **І. С. Кіркоська**, д-р філол. наук, проф. **Н. С. Голікова**, д-р філол. наук, проф. **В. І. Ліпіна**. Робота виконана на 8 авторських аркушах, дисертація структурована, наявні анотація, перелік умовних скорочень, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури.

Доповідь Г. П. Хуторної

Шановна голово семінару, шановні члени семінару! Дозвольте запропонувати до вашої уваги узагальнені результати роботи над дисертацією з теми «Дослідження інтерсеміотичних моделей перекладу з англійської мови українською на матеріалі екранізованого літературного твору».

Протягом останнього століття виникли специфічні полікодові системи, які побудовані на поєднанні текстів різної семіотичної природи, тому актуальності набуває явище інтерсеміотичного перекладу, тобто перекодування твору з однієї знакової системи в іншу. Отже, **актуальність** дослідження зумовлена стрімким розвитком мультимедійних форматів і зростанням ролі інтерсеміотичного перекладу, особливо у сфері кінопродукції.

Метою дослідження є виявлення та аналіз особливостей інтерсеміотичного перекладу на матеріалі екранізованого літературного твору, а також можливих перекладацьких труднощів та способів їхнього подолання.

Для досягнення цієї мети потрібно виконати такі **завдання**.

1. Окреслити сучасний стан вивчення інтерсеміотичного перекладу в Україні.
2. Розглянути поняття, дотичні до інтерсеміотичного перекладу.
3. Дослідити поняття моделі перекладу та сформулювати визначення моделі інтерсеміотичного перекладу.
4. Визначити одиниці інтерсеміотичного аналізу.
5. Розглянути поняття епізод у контексті інтерсеміотичного перекладу та аналізу.
6. Запропонувати методику аналізу продукту інтерсеміотичного перекладу.
7. Виявити особливості та закономірності інтерсеміотичного перекладу екранізованого літературного твору, застосувавши методику інтерсеміотичного аналізу.
8. Дослідити ефективність інтерсеміотичного перекладу у збереженні складних філософських концептів літературного твору.
9. Проаналізувати ефективність застосування інструментарію міжмовного перекладу (зокрема перекладацьких трансформацій) під час перекладу фрагментів тексту, які є носіями складних філософських концептів англословного літературного твору.

10. Визначити найпоширеніші перекладацькі трансформації, які застосовують для вдалого подолання таких перекладацьких проблем.

Об'єкт дослідження – англomовний літературний твір та його екранізація, а також їхні переклади українською мовою. **Предмет** дослідження – особливості інтерсеміотичного перекладу екранізації літературного твору, а також труднощі, що виникають під час перекладу фрагментів, які є носіями складних філософських концептів англomовного літературного твору.

Методи дослідження: застосовано метод суцільної вибірки, зіставний метод, метод спостереження, описовий метод для опису відмінностей досліджуваних явищ, ілюстративний та якісний аналіз.

Теоретико-методологічна база дисертаційної праці ґрунтується на наукових розвідках вітчизняних та зарубіжних дослідників, присвячених висвітленню явищ моделювання у лінгвістиці (І.Попова, А.Загнітко, Н.Іваницька, З.Херріс, Ч.Хокетт, Н.Хомський), моделюванню у перекладі (В.Демецька, О.Ребрій, Т.Андрієнко, С.Засєкін, Ю.Найда, Д.Селескович, М.Ледерер, П.Тороп), теорії кіно (І.Роздобудько, О.Санін, Г.Десятник, К.Метц, С.Філд, Р.Маккі, Л.Сьогер), семіотики (У.Еко, Р.Якобсон, П.Тороп, Ю.Лотман), інтерсеміотичного перекладу (Н.Голубенко, Т.Крисанова, Г.Тащенко, Т.Некряч, Р.Довганчина, Г.Тащенко, Н.Гриців, Т.Лук'янова, У.Еко, Р.Якобсон, П.Тороп, Хаосюань Чжан (Naohuan Zhang)), теорії перекладу (О.Ребрій, М.Новікова, Ж.-П.Віне, Ж.Дарбельє).

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в тому, що в дисертації вперше здійснено комплексне дослідження інтерсеміотичного перекладу як процесу переходу літературного твору в екранізацію із залученням запропонованої інтермедіальної моделі інтерсеміотичного аналізу, визначено ключові компоненти та закономірності такого переходу, а також досліджено процес перекладу філософських концептів у художньому творі та змогу збереження таких концептів в екранізації. Запропоновано методику інтерсеміотичного аналізу та вперше здійснено зіставлення результатів інтерсеміотичного перекладу з результатами міжмовного перекладу текстових фрагментів.

Основні положення, винесені на захист.

1. Інтерсеміотичний переклад в українському науковому дискурсі перебуває на етапі активного формування.

2. Інтерсеміотичний переклад потрібно чітко розмежовувати з дотичними поняттями, зокрема інтертекстуальністю, інтерсеміотичністю, адаптацією та інтермедіальністю.

3. Моделювання перекладу є ключовим інструментом опису перекладацьких процесів, однак традиційні моделі перекладу не завжди дають змогу дослідити складні аспекти інтерсеміотичного перекладу.

4. Одиницею інтерсеміотичного аналізу доцільно визначити епізод.

5. Є потреба в розробленні методики інтерсеміотичного аналізу, яка передбачає поетапне зіставлення літературного та кінематографічного епізодів за ключовими компонентами.

6. Інтерсеміотичний аналіз виявив закономірні відмінності в реалізації ключових філософських концептів у літературному тексті та його екранізації.

7. Для інтерсеміотичного перекладу характерна обмежена ефективність у передаванні складних філософських концептів.

8. Найчастотнішими трансформаціями під час перекладу філософських концептів є модуляція, транспозиція, буквальний переклад, вилучення та еквівалентність, які відіграють ключову роль у досягненні семантичної відповідності та збереженні авторського наміру.

З огляду на досліджені моделі перекладу, пропонуємо власне визначення моделі ІІІ: Модель інтерсеміотичного перекладу (ІІІ) – це теоретична схема або концептуальна структура, яка описує процес трансформації змісту під час переходу з однієї знакової системи в іншу (з вербальної мови в аудіовізуальний код кіно, музику, живопис тощо) та

складність міжсеміотичних (інтермедіальних) зв'язків між першотвором та його інтерсеміотичним перекладом.

Пропонуємо таку загальну схему опрацювання епізоду як одиниці ПІ з наступним виокремленням інтермедіальних відношень.

1. Відбір епізодів для аналізу згідно зі встановленими критеріями.
2. Зіставлення літературного та кінематографічного епізодів.
3. Здійснення аналізу літературного та кінематографічного епізодів на основі структури епізоду з погляду ПІ, розгляд особливостей трансформації.
4. Аналіз інтермедіальних відношень епізодів, які порівняно.
5. Систематизація отриманих даних.

Компоненти, які можуть бути збережені або вилучені у процесі ПІ: мова автора, мова персонажів, опис/зображення місця події, візуальний компонент, звуковий компонент, закладений автором підтекст (мінливий компонент).

Кінцевий етап передбачає аналіз інтермедіальних відношень, що в цьому випадку є виявленням засобів кіномови, за допомогою яких досягнуто повної або часткової еквівалентності під час інтерсеміотичного перекладу.

1. Текстова інтермедіальність.
 - 1.1. Пряма цитата: частини тексту, які буквально цитують оригінал.
 - 1.2. Адаптований текст: частини тексту, які адаптовані для екранізації.
2. Звукова інтермедіальність.
 - 2.2. Музика: звуковий супровід.
 - 2.3. Звуковий компонент: звукові ефекти.
3. Візуальна інтермедіальність.
 - 3.1. Зображення: візуальні елементи, такі як декорації, костюми тощо.
 - 3.2. Кадрові переходи: прийоми монтажу.
4. Мовна інтермедіальність.
 - 4.1. Інтонація, темп мовлення як засіб передавання емоцій та почуттів.
 - 4.2. Переклад: якщо екранізація відбувається іншими мовами, може використовуватися перекладач для передавання змісту.
5. Інтермедіальність відсутня.
 - 5.1. Аспекти, наявні в літературному тексті, але не передані у фільмі.

Такий підхід допомагає точніше вивчати процес трансформації літературного тексту у формат кінематографа.

Якщо ж досліджувати безпосередньо результат здійснення переходу твору з однієї знакової системи (література) у іншу (кіномистецтво), можна помітити такі основні тенденції.

1. Мова кіно дає змогу недвозначно показати деякі емоції та почуття, які було приховано або ж інтерпретація яких під час прочитання літературного твору може суттєво залежати від особистості інтерпретанта.
2. Водночас, щодо елементів, які не пов'язані з емоціями та почуттями людей, екранізація може створювати нові смислові коди або ж взагалі нівелювати значення деяких елементів, які з'являються у кадрі, надаючи глядачеві можливість самому робити висновки щодо цінності та важливості тієї чи тієї речі.
3. Оскільки вербальні можливості кіномови вужчі за мову літератури, неминуче значне скорочення тексту, яке може призводити до спрощення деяких смислів, які були закладені автором оригінального твору, серед яких у романі «11.22.63» увагу привертають філософські концепти.

Ці концепти є визначальними не лише з огляду на присутність у творі, а й на значну смислову глибину. Деякі ключові концепти роману, як-от: минуле, життя, історія – потребують аналізу, оскільки саме вони найповніше виявляють смислову глибину літературного тексту, чутливі до змін семіотичного коду та особливо вразливі до втрат у процесі інтерсеміотичного й міжмовного перекладу.

Загальні закономірності застосування трансформацій під час передавання концептів минуле, життя та історія продемонстровано в Таблиці. Непрямі трансформації істотно переважають під час перекладу всіх трьох концептів. Це свідчить про складність змістового наповнення цих понять та потребу в інтерпретаційному, а не в буквальному перенесенні значення. Найчастотнішими трансформаціями виявилися транспозиція (26,96, 27,61%, 30,13%) і модуляція (26,28%, 20,61%, 19,23), що є типовим для філософськи навантажених категорій, які потребують зміни структури висловлення або перспективи сприйняття предмета під час перекладу. Додавання є третьою за частотністю трансформацією для всіх трьох концептів (14,68, 17,79%, 15,38%), що зумовлено потребою пояснити авторські метафори та алюзії, властиві оригінальному стилю С. Кінга.

На прикладі аналізу епізодів з роману Стівена Кінга «11.22.63» та його екранізації встановлено, що під час інтерсеміотичного перекодування закономірно втрачено внутрішній монолог і підтекст, які передають через стилістичні фігури в авторському мовленні, філософську глибину концептів, зокрема абстрактні або метафізичні значення (наприклад, образ минулого як опірної сили), лексичну образність і словесну символіку (метафори, алюзії, гра слів). Трансформацій зазнає наративна композиція, пов'язана з темпом оповіді, деталізацією або внутрішніми смисловими повторами. Такі зміни зумовлені обмеженнями візуального коду, який тяжіє до спрощення та зовнішньої конкретизації змісту.

ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ:

Д-р філол. наук, доц. І. С. Кіркowska – Які основні принципи побудови моделей інтерсеміотичного перекладу Ви можете назвати після опрацювання теоретичної літератури? Чи має використання пунктуації вплив на інтерсеміотичний переклад?

Г. П. Хуторна – До основних принципів побудови моделей інтерсеміотичного перекладу доцільно віднести семіотичну відповідність, збереження смислових домінант, функціональну еквівалентність, мультимодальну компенсацію, інтерпретаційну варіативність та орієнтацію на візуальний компонент. Вони дають змогу системно описати, як зміст літературного тексту перетворюють в аудіовізуальний код.

Так, пунктуація впливає на інтерсеміотичний переклад, оскільки в художньому тексті вона кодує ритм, паузи, емоційну напругу та логічні акценти. Під час екранного втілення ці функції трансформують у монтаж, темп сцени, інтонацію, музичні паузи й візуальні акценти, тобто реалізують іншими засобами кіномови. Отже, пунктуація впливає не як графічний символ, а як ритміко-смисловий сигнал, який режисер передає іншими семіотичними ресурсами.

Д-р філол. наук, проф. Н. В. Голікова – Чи можливий переклад концептів? Чи можлива лише їхня інтерпретація?

Г. П. Хуторна – Переклад ніколи не є повністю буквальним – він завжди містить елемент інтерпретації, оскільки через різницю культурних кодів повне перенесення концепту неможливе. Однак міжмовний переклад концептів є більшою мірою можливим, адже його здійснюють у межах спільного вербального коду – мовної системи. Перекладач може добирати лексичні, граматичні й стилістичні засоби, які відтворюють смислове ядро концепту, навіть якщо частину культурних відтінків буде втрачено. Тобто досягнення максимально можливої еквівалентності з передаванням значення, структурної та семантичної відповідності є можливими, але йдеться все ж не про класичний переклад, а про добір засобів для вдалої репрезентації концепту іншою мовою.

У контексті інтерсеміотичного перекладу відбувається суто інтерпретація концептів через інші знакові системи – зорову, звукову, кінематографічну, що передбачає смислову реконструкцію концепту, а не його відтворення. Концепт не вербалізовано, а матеріалізовано у візуально-звуковій формі (кольорі, музиці, символіці, ритмі, акторській грі), а це мультимодальна інтерпретація.

Д-р філол. наук., проф. В. І. Ліпіна – Чому постала потреба аналізувати саме філософські концепти з роману? Було згадано, що компонент «закладений автором підтекст» є мінливим. Що це означає і як це впливає на процес інтерсеміотичного перекладу?

Г. П. Хуторна – Філософські концепти є смисловим ядром роману, про що свідчать такі характеристики: повторюваність метафоричних моделей («минуле як жива сила», «час як опір» тощо) формує так званий концептуальний каркас, який пронизує весь текст; опозиції «минуле – теперішнє», «життя – смерть» тощо структурують сюжет і визначають поведінку персонажів; концепти роману забезпечують цілісність художнього світу твору і формують метафізичний хронотоп, який складно передати під час екранізації; концепти втрачають своє значення повністю або частково під час інтерсеміотичного перекодування; фокус на філософських концептах дає змогу вийти за межі формального порівняння текстів і продемонструвати глибинну інтерпретаційну роботу сценариста, перекладача й режисера.

Підтекст є мінливим, тому що він залежить від контексту сприйняття, інтерпретаційного досвіду та медіума, через який його передано. Підтекст, закладений автором, не є фіксованим – він може розкриватися по-різному для читача, перекладача чи режисера. Під час інтерсеміотичного перекладу відбувається зміна семіотичного коду, що зумовлює зміну механізмів створення і зчитування підтексту, а частина смислів, які в романі реалізуються через лексичні, синтаксичні чи стилістичні фігури, у фільмі трансформують у візуально-звукові знаки (жести, монтаж, колір, музика, пауза тощо). Мінливість підтексту впливає на інтерсеміотичний переклад у такий спосіб, що вимагає не буквальної передачі, а інтерпретаційного переосмислення – режисер має знайти еквівалентні виразні засоби, здатні викликати ту саму емоційно-смислову напругу, яку створював автор словом.

Д-р філол. наук, проф. О. К. Куварова – Чи можна назвати інтерсеміотичним перекладом такий вид міжсеміотичної трансформації, коли екранізують не літературний твір, а спеціально створений для цього сценарій? Чи доцільно застосувати в цьому випадку модель інтерсеміотичного перекладу, запропоновану в дослідженні?

Г. П. Хуторна – Так, екранізацію оригінального сценарію можна вважати інтерсеміотичним перекладом, оскільки це також трансформація вербального тексту в аудіовізуальний код. Запропонована нами модель інтерсеміотичного перекладу в такому випадку також може бути застосована, адже вона описує універсальні механізми переходу смислів між семіотичними системами. Однак деякі її компоненти стосуються передусім адаптації художнього твору та втрат концептуальної глибини прози і потребують корекції або ж навіть створення окремої моделі інтерсеміотичного перекладу, оскільки оригінальний сценарій від початку орієнтований на кінематографічне втілення і передбачає простіший процес трансформації.

Д-р філол. наук, проф. Н. В. Дьячок – Чи є інтерсеміотичний переклад в актуальному його розумінні предметом лінгвістичних розвідок, чи він є лише ланкою між інтерпретуванням тексту тією чи тією мовою? Поясніть, будь ласка, свою позицію щодо цього питання. Яке місце у системі перекладу посідає інтерсеміотика? Яке місце відведене традиційному перекладу?

Г. П. Хуторна – Дійсно, у певному сенсі будь-який міжмовний переклад можна вважати інтерсеміотичним. Однак традиційний міжмовний переклад залишається внутрішньолінгвістичним, водночас інтерсеміотичний передбачає крос-модальну трансформацію, що виходить за межі мовних одиниць. Міжмовний переклад функціонує в межах однієї семіотичної системи – вербальної, де одиниці однієї мови перетворюють на одиниці іншої, тобто знак змінено на знак у площині того самого коду. Інтерсеміотичний переклад – це переклад із мови знаків в іншу семіотичну систему (наприклад, із тексту в кіно, музику). У цьому випадку змінюють сам код комунікації, а не лише мовне вираження.

У системі перекладу міжмовний переклад – ядро, а інтерсеміотичний – периферійне поле, що розвиває і розширює перекладознавчу парадигму, даючи змогу аналізувати процеси передавання смислів поза межами вербальної мови. Традиційний міжмовний переклад залишається центральною ланкою системи перекладу, оскільки саме він забезпечує обмін смислами між мовними спільнотами, є базою для формування перекладознавчих принципів – еквівалентності, адекватності, прагматичної відповідності, виступає моделлю, від якої відштовхується інтерсеміотика, успадковуючи поняття трансформації, збереження змісту, адаптації. Роль інтерсеміотики полягає у розширенні меж перекладацької діяльності – вихід за рамки мови як коду, виявленні універсальних закономірностей трансформації смислу, незалежно від форми його вираження, а також інтеграції перекладознавства з семіотикою.

ВИСТУП НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

О. І. Панченко, доктор філологічних наук, професор, завідувачка кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Як науковий керівник, я позитивно оцінюю дисертацію Г. П. Хуторної. Вважаю, що в дослідженні піднята проблема, яка є особливо актуальною сьогодні, доказом цього є численні наукові роботи останніх років. Практичний інтерес у виконаній роботі привертає запропонована методика аналізу. Дисертація збагачує науку низкою нових поглядів на традиційно важливі для теорії і практики проблеми. У роботі здійснено комплексне дослідження інтерсеміотичного перекладу як процесу переходу літературного твору в екранізацію із залученням запропонованої інтермедіальної моделі інтерсеміотичного аналізу, визначено ключові компоненти та закономірності такого переходу, а також досліджено процес перекладу філософських концептів у художньому творі та змогу збереження таких концептів в екранізації. Запропоновано методику інтерсеміотичного аналізу, яка передбачає визначення епізоду як основної одиниці дослідження інтерсеміотичного перекладу й враховує як семантичну завершеність, так і мультимодальну реалізацію елементів, які трансформовано в екранізації. Уперше здійснено зіставлення результатів інтерсеміотичного перекладу з результатами міжмовного перекладу текстових фрагментів.

Дисертація є завершеним самостійним науковим дослідженням, яке відповідає вимогам відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», а також відповідає вимогам, передбаченим «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

Рекомендую дисертацію Г. П. Хуторної до захисту на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія.

ВИСНОВКИ ФАХІВЦІВ-ЕКСПЕРТІВ:

Д-р філол. наук, проф., завідувач кафедри порівняльної філології східних та англomовних країн В. І. Ліпіна – Дослідження є актуальним, оскільки звернено до інтерсеміотичного перекладу, однієї з найдинамічніших та малодосліджених галузей сучасного перекладознавства. Автор демонструє глибоке розуміння сучасних мультимодальних теорій, успішно інтегруючи їх у традиційну перекладознавчу площину. Дисертація не просто декларує, що екранізація є перекладом, але ґрунтовно доводить це, позиціонуючи кінотекст як складну інтермедіальну та мультимодальну семіотичну систему. Це є важливим внеском у теорію перекладу кінотекстів.

Запропонована одиниця аналізу «епізод» є вдалим методологічним рішенням, оскільки вона є релевантною для обох знакових систем (літературного та кінематографічного твору). Це дає змогу провести структуроване зіставлення та систематизацію перекладацьких рішень на прикладі конкретного матеріалу. Робота містить ретельний і систематичний аналіз використання перекладацьких трансформацій для передавання концептів. Було зібрано значний емпіричний матеріал, що демонструє, які саме лінгвістичні прийоми є функціональними під час міжмовного перекладу складної літературної прози.

Дисертаційна праця викликає зацікавленість, постаючи зразком дослідження не лише з теоретичної, а й прикладної лінгвістики, загального мовознавства та семіотики, збагачуючи методологію традиційного перекладознавства. Вона виконана на належному науковому рівні, є оригінальною (відсоток оригінальності – понад 90), відповідає всім вимогам щодо оформлення таких праць. Зазначене є підставою рекомендувати дисертацію Хуторної Ганни Павлівни «Дослідження інтерсеміотичних моделей перекладу з англійської мови українською на матеріалі екранізованого літературного твору» до захисту у разовій раді зі спеціальності 035 Філологія.

Д-р філол. наук, проф., завідувачка кафедри української мови Н. С. Голікова – Хочу підкреслити надзвичайно високий рівень виконання дисертації Г. П. Хуторної. Робота вирізняється концептуальною насиченістю, чіткою логічною структурою, науковою сміливістю та обґрунтованим вибором нетривіальної проблематики. Варто відзначити, що дослідниця продемонструвала здатність працювати з комплексним і складним матеріалом, виявила наукову ініціативність та послідовність мислення.

За структурою і формою, а також за змістом усіх підрозділів рецензована праця відповідає всім вимогам, які зафіксовані в документах Міністерства освіти і науки України щодо оформлення дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Особливу увагу хотілося б звернути на перший розділ дисертації, у якому авторка окреслює ключові теоретичні засади свого дослідження та формує понятійно-категоріальний апарат. Саме тут закладено фундамент подальшого аналізу, а вибір базових термінів відображає наукове світобачення дослідниці та її методологічні орієнтири.

Дисертація Ганни Павлівни є актуальною, інноваційною, виконаною на високому науковому рівні, відповідає сучасним тенденціям антропоцентричної парадигми та сприяє розширенню перекладознавчих досліджень у напрямі інтерсеміотики й інтермедіальних студій. З огляду на наукову новизну, практичну значущість та загальну логічну структурованість роботи, підтримую пропозицію рекомендувати дисертаційну роботу Г. П. Хуторної до захисту на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія.

Д-р філол. наук, проф., завідувач кафедри романо-германської філології І. С. Кіркоська – Дисертаційна робота Г. П. Хуторної справляє позитивне враження завдяки своїй ґрунтовності, комплексності та науковій продуманості. Авторка запропонувала оригінальну, логічно вибудовану модель інтерсеміотичного перекладу, що демонструє високий рівень теоретичної підготовки та здатність до системного аналізу складних міжсеміотичних процесів.

Робота вирізняється чітко вибудованою концептуальною базою, умінням інтегрувати різні семіотичні, лінгвістичні та мультимодальні підходи, а також умінням працювати з великим масивом теоретичного матеріалу. У дослідниці чітко простежується власне наукове бачення, яке дозволяє поєднати різні рівні аналізу – від семіотичних структур до мультимодальних механізмів формування смислу. Особливо цінним видається прагнення авторки до комплексного осмислення інтерсеміотичних переходів: у роботі показано, як функціонують різні модальності в аудіовізуальному

тексті, як трансформують елементи художнього твору, як вибудовують смислову цілісність фільму. Значною перевагою є високий ступінь аналітичності та здатність запропонувати власний науковий інструментарій. У дисертації відчутне сучасне бачення мультимодальної комунікації, здатність застосувати інтерсеміотичний підхід до аналізу складних художніх структур та прагнення до наукової інноваційності.

Усе це дає підстави для загального висновку про те, що дисертація Г. П. Хуторної є завершеним самостійним дослідженням актуальної проблеми сучасного перекладознавства, яке відповідає вимогам пунктів 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 431 від 21.03.2022 р.), а її авторка заслуговує надання ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія.

В ОБГОВОРЕННІ БРАЛИ УЧАСТЬ:

Д-р філол. наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей О. В. Гурко – У межах наукової розвідки дисертантці вдалося зреалізувати заявлену мету, виконати низку окреслених завдань, щоб вказати на значущість створення інтермедіальної моделі аналізу з урахуванням вербальних, візуальних та аудіальних кодів, спираючись на новий підхід щодо тлумачення епізоду. Для роботи характерна продумана послідовність та логічність викладу матеріалу. Дисертантка добре володіє сучасною лінгвістичною метамовою, що свідчить про її обізнаність з новітніми лінгвістичними концепціями.

Високо оцінюючи роботу загалом, хочемо висловити деякі міркування та побажання. По-перше, на сторінках 15–25 представлено надто докладний огляд джерел, що ускладнює загальне сприйняття матеріалу. Доцільним видається скорочення обсягу огляду через зменшення кількості вторинних джерел та концентрації уваги на найавторитетніших і концептуально значущих працях у межах досліджуваної теми. По-друге, у тексті фіксуємо термінологічну нечіткість. На с. 18 термін «інтермедіальність» ужито поруч із «інтерсеміотичністю», однак їхнє змістовне наповнення не розмежовано. Ураховуючи важливість термінологічної точності для наукового дослідження, доцільно ввести чіткі й коректні дефініції згаданих понять, з урахуванням сучасного теоретичного контексту. Також на с. 207–209 спостерігаємо ототожнення понять «екранна інтерпретація» та «екранний переклад» як взаємозамінні, проте раніше Ви використовували їх з різним значенням. Задля уникнення концептуальної суперечності, доцільно уніфікувати термінологічний апарат і дотримуватись єдиної інтерпретаційної позиції. Варто звернути увагу і обмеженість перспективних напрямів. На с. 214–215 перспективи подальших досліджень подані досить загально. Варто розширити бачення можливостей розвитку проблематики.

Безперечно, висловлені міркування не торкаються концептуальних засад виконаної роботи і жодною мірою не відбирають права констатувати той факт, що дисертація – новаторське, ґрунтовне, оригінальне дослідження, тому роботу можна рекомендувати до захисту.

Д-р філол. наук, проф., завідувач кафедри загального мовознавства та слов'янознавства Н. В. Дьячок – Дисертаційна робота Г. П. Хуторної присвячена надзвичайно актуальній проблемі сучасного перекладознавства – інтерсеміотичному перекладу як трансмутації смислів між різними знаковими системами. Авторка переконливо демонструє, що інтерсеміотичний переклад є не лише формою інтерпретації, а й складним процесом перенесення значення до іншої семіотичної модальності, що відповідає сучасним тенденціям мультимодальних і міжмедійних досліджень. У роботі

ґрунтовно викладено теоретичні засади інтерсеміотичного перекладу, окреслено різновиди трансмутації та наведено переконливі приклади переходу між текстом, кіно, музикою й образотворчим мистецтвом.

Попри значні переваги дослідження, доцільно врахувати кілька уточнень. Потребує певної конкретизації розмежування між міжмовним і міжсеміотичним перекладом, оскільки в окремих фрагментах вони подані надто узагальнено. Також варто чіткіше окреслити механізми передавання концептів між різними модальностями, адже частина смислів, що існують у вербальній формі, не має прямих відповідників у візуальній чи аудіальній системах. Доцільним також видається розширення розділу, присвяченого когнітивно-перцептивному аспекту мультимодальної комунікації, адже інтерсеміотичний переклад повинен враховувати механізми сприйняття інформації реципієнтом та особливості інтеграції різних модальностей у його свідомості. Варто підсилити увагу до культурно-контекстуальної варіативності інтерпретації, а також до технічних і медіальних чинників, що впливають на функціонування семіотичних систем у сучасних форматах аудіовізуального медіа. Уточнення цих аспектів поглибило б методологічну частину дослідження.

Водночас наведені міркування в жодному разі не ставлять під сумнів наукову компетенцію дослідження, не позначаються на його значущості (як теоретичній, так і практичній) і не впливають на загальне позитивне враження від роботи. Тому я підтримую колег і рекомендую роботу Г. П. Хуторної для захисту у спеціалізованій вченій раді.

Д-р філол. наук, доц., проф. кафедри загального мовознавства та слов'янознавства О. К. Куварова – Представлена дисертаційна робота справляє позитивне враження, вирізняється ґрунтовністю, комплексністю та науковою новизною. Авторкою запропоновано оригінальну модель інтерсеміотичного перекладу, здійснено вагомі кроки у формуванні її теоретичного підґрунтя та практичного застосування.

Утім, необхідно звернути увагу на окремі аспекти, що потребують уточнення. Зокрема, у роботі варто чіткіше окреслити взаємодію кодів і каналів під час формування мультимодального значення, визначити типи модальностей, які беруть участь у побудові смислу, та описати, чи дублюють вони одна одну, чи підсилюють, чи створюють семантичну напругу. Також варто зазначити, що низка понять, зокрема «інтертекстуальність», «інтермедіальність» та інші споріднені категорії, подані дещо схематично. У сучасній гуманітаристиці ці терміни характеризують значною семантичною багатогранністю та інтерпретаційною широтою; вони функціонують як явища, категорії, методологічні підходи й навіть концепції. У роботі ж вони подані переважно в одному вимірі – як загальні визначення. Це створює враження недостатньої конкретизації та не повною мірою відображає багатошаровість теоретичних дискусій. Окрему увагу потрібно приділити чіткішому визначенню компонентів інтерсеміотичної моделі перекладу фільму та взаємозв'язків між ними, з огляду на поліфонічну природу аудіовізуального тексту. Доцільним є також удосконалення стилістичного оформлення теоретичної частини та уникнення надмірного цитування дефініцій.

Попри висловлені рекомендації, дисертація є ґрунтовною, актуальною та цінною для розвитку сучасних інтерсеміотичних студій і може бути рекомендована до захисту в спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія.

ВИСНОВОК

Актуальність теми. Актуальність запропонованого дослідження зумовлена стрімким розвитком мультимедійних форматів і зростанням ролі інтерсеміотичного перекладу, особливо у сфері кінопродукції. Інтерсеміотичний переклад є одним з найбільших викликів у сучасному перекладознавстві. Наразі не розроблено єдиного підходу до дослідження та аналізу цього явища. Особливо недостатнім є інтерес українських дослідників до інтерсеміотичного перекладу, що внеможливило швидку інтеграцію досвіду зарубіжних дослідників та вироблення власних методологічних засад. В українському науковому просторі дослідження інтерсеміотичного перекладу є поодинокими, що ускладнює вироблення єдиної методології аналізу цього явища. Водночас активна поява англомовних кінотекстів в українському медіапросторі потребує системного вивчення механізмів їхнього перекодування й адаптації для збереження смислів та культурно значущих концептів оригіналу.

Затвердження теми та плану дисертаційної роботи. Тему дисертації затверджено на засіданні вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол № 4 від 01.12.2022 р.).

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Роботу виконано в межах теми наукових досліджень кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара «Процес і результат перекладу (українська/англійська мови) у світлі сучасних технологій» (0125U002090), затвердженої Міністерством освіти і науки України 10 квітня 2025 року.

Особистий внесок здобувача. Дисертація Хуторної Ганни Павлівни «Дослідження інтерсеміотичних моделей перекладу з англійської мови українською на матеріалі екранізованого літературного твору» – самостійна, завершена ґрунтовна наукова робота, у якій викладено напрацювання авторки, що дали змогу виконати поставлені завдання. Дослідження містить теоретичні та методологічні положення і висновки, сформульовані дисертанткою особисто. Наведені в дисертації ідеї, положення та тези інших авторів містять відповідні посилання й використані лише для підтвердження ідей здобувачки. Наукові праці написано й опубліковано одноосібно.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень і рекомендацій. Дисертація апелює до широкого теоретико-методологічного підґрунтя, зокрема взято до уваги сучасні семіотичні та перекладознавчі підходи, специфіку інтерсеміотичного перекладу та мультимодальної трансформації смислів, що забезпечує належну обґрунтованість і достовірність сформульованих положень.

Об'єктом дослідження є англомовний літературний твір та його екранізація, а також їхні переклади українською мовою. Досліджено особливості інтерсеміотичного перекладу екранізації літературного твору, а також перекладу лінгвістичних одиниць, які є носіями складних філософських концептів англомовного літературного твору. Розглянута сукупність сучасних семіотичних, інтермедіальних і перекладознавчих студій дає змогу трактувати досліджуваний об'єкт як систему взаємопов'язаних елементів, що розвиваються у межах різних знакових кодів, а інтерсеміотичні трансформації осмислювати крізь призму безперервної взаємодії смислів між текстом і екранізацією. Отже, сформульовані в дисертації наукові положення умотивовані й не викликають сумнівів.

Наукова новизна полягає в тому, що в дисертації вперше здійснено комплексне дослідження інтерсеміотичного перекладу як процесу переходу літературного твору в екранізацію із залученням запропонованої інтермедіальної моделі інтерсеміотичного перекладу.

Теоретичне значення дисертації пов'язане з розширенням і поглибленням поняттєво-термінологічного апарату перекладознавства через уточнення природи

обґрунтовано доцільність застосування інтермедіальної моделі інтерсеміотичного перекладу, яка враховує складну взаємодію вербальних, візуальних, аудіальних і кінематографічних кодів як повноцінних семіотичних систем, а також запропоновано методику інтерсеміотичного аналізу, відповідно до якої епізод визначено як аналітичну одиницю, релевантну як для літературного, так і для кінематографічного твору.

Практичне значення роботи полягає в застосуванні розробленої методики інтерсеміотичного аналізу для вивчення інших випадків адаптації літературних творів у різних семіотичних системах. Запропонований підхід до аналізу епізодів як одиниць інтерсеміотичного перекладу може бути використано в практиці кіносценарної адаптації, літературного редагування та міжмедійного контентного аналізу. Матеріали дисертації можуть бути використані в навчальному процесі в межах таких курсів: «Теорія та практика перекладу», «Основи англо-українського кіноперекладу», «Основи кіноперекладу (дублювання та субтитрування)», «Аудіовізуальний переклад», «Інтерсеміотичний переклад у міжкультурній комунікації», «Стилістика і культура основної іноземної мови», «Художній переклад», а також у підготовці спеціалістів зі сфери медіакомунікацій, аудіовізуального перекладу та літературознавства.

Публікації. Результати дослідження викладено в 11 наукових публікаціях, із яких 3 – у наукових фахових виданнях України, 1 – у періодичних виданнях інших держав, 2 – у колективних монографіях, 5 – тези доповідей.

*Список публікацій здобувачки,
у яких опубліковані основні наукові результати дисертації*

Статті в наукових фахових виданнях України

Хуторна Г. П. Екранізація літературного твору як особливий вид інтерсеміотичного перекладу. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету, серія «Філологія»* 2023. № 61. С. 162–168. <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2023.60.2.37>

Хуторна Г. П. Епізод як одиниця інтерсеміотичного перекладу. *Український смисл: збірник наукових праць* / гол. ред. д-р філол. наук, проф. І. С. Попова. Дніпро : Ліра, 2024. Вип. 2. С. 122–136. <https://doi.org/10.15421/462430>

Khutorna H. The role of an episode in reproducing intermedial relations in intersemiotic translation. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2025. Вип. 19. С. 248–260. <http://dx.doi.org/10.30970/ufi.2025.19.4823>

Наукові праці в періодичних виданнях інших держав

Khutorna H. Film adaptation of literary works as a specific type of intersemiotic translation. *Scientific journal of Polonia University*. Czestochowa, 2023. № 58. P. 98–108. <https://doi.org/10.23856/5814>; ISSN: 2543-8204 (Online)

Наукові праці в колективних монографіях

Хуторна Г. П. Екранізація літературного твору як особливий вид інтерсеміотичного перекладу. *Sociocultural and Philological Paradigms of Contemporary Linguistic Education: Collective monograph* / ed. by O. I. Panchenko. Karlsruhe, 2023. P. 134–150. <https://doi.org/10.30890/2707-1685.2023-10-01>; ISBN-13 (15) 978-3-949059-69-8

Хуторна Г. П. Особливості інтерсеміотичного перекладу літературного хронотопу. *Лінгвістична палітра перекладу: від слова до тексту: Колективна монографія* / ред. О. І. Панченко. Карлсруе, 2024. С. 148–167. <https://doi.org/10.30890/978-3-98924-012-4.2024>; ISBN-13 (15) 978-3-98924-012-4

Наукові праці, які засвідчують апробацію результатів дисертації

Хуторна Г. П. Специфіка перекладу англomовних кінотекстів через застосування техніки ліпсинк. *Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу: стратегії розвитку» (25–26 листопада 2022 року)*. Одеса, 2022. Ч. 3. С. 277–279. <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/178>

Хуторна Г. П. Дослідження інтерсеміотичних моделей перекладу з англійської мови українською на матеріалі екранізованого літературного твору. *Література як семіотичний ресурс культури. Всеукраїнська наукова конференція (XX Філологічні читання пам'яті Н. С. Шрейдер): Матеріали* / упорядник Т. Є. Пічугіна. Дніпро: Тріменс ЛТД, 2023. С. 92–93.

https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2023/materiali%20konf/1_literatura_vak_semiotichniv_resurs_kulturi.pdf

Хуторна Г. П. Екранізація літературного твору як особливий вид інтерсеміотичного перекладу. «Велике і вічне...»: Михайло Федосійович Гетманець: матеріали Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю (м. Харків, 15–16 вересня 2023 року). Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2023. С. 127–130. <https://zenodo.org/records/8405964>

Хуторна Г. П. Особливості інтерсеміотичного перекладу літературного хронотопу. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Досвід онлайн та офлайн навчання іноземців та перекладачів. До 35-річчя кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців ДНУ». Дніпро: Ліра, 2024. С. 49–51. https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2024/materiali_konferenc/4_dosvid_onlayn_ta_oflayn_navchannya_inozemtsiv.pdf

Khutorna H. Interlingual and intersemiotic translation of philosophical concepts in Stephen King's Novel "11.22.63". *Synergy of Science, Technology, and Innovation: Proceedings of the International Scientific Conference (2025, May 6)*. Amsterdam, Netherlands: Bookmundo, 2025. P. 128–132. <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2025/05/re-06.05.25.pdf> ISBN 978-94-0379-868-4

На підставі заслуховування та обговорення доповіді Хуторної Ганни Павлівни про основні положення дисертаційної роботи, питань та відповідей на них

УХВАЛИЛИ:

1. Вважати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності отриманих результатів дисертація Хуторної Ганни Павлівни на тему «Дослідження інтерсеміотичних моделей перекладу з англійської мови українською на матеріалі екранізованого літературного твору», подана на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. №44).

2. Рекомендувати дисертацію Хуторної Ганни Павлівни на тему «Дослідження інтерсеміотичних моделей перекладу з англійської мови українською на матеріалі екранізованого літературного твору», до захисту в спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія.

3. Клопотати перед вченою радою університету щодо розгляду питання про створення спеціалізованої вченої ради для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія Хуторної Ганни Павлівни у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Місце основної роботи, підпорядкування, посада	Науковий ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Наукові публікації, опубліковані за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача
1.	Попова Ірина Степанівна	Дніпровський національний університет	доктор філологічних наук, 10.02.01 –	Професор кафедри української	I. Kaliberda N., Popova I., Vatchenko S., Koroliova V., Maksiutenko O. Feminist Critical

	(голова)	імені Олеса Гончара Міністерства освіти і науки України, професор кафедри української мови, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства	українська мова, 2012 р., Україна	мови, 2014 р., Україна	Approaches to the Eighteenth-Century English Novel. Interdisciplinary Literary Studies, 26(2), 2024. P. 179–197. DOI: https://doi.org/10.5325/intelitestud.26.2.0179 https://www.webofscience.com/wos/wooscc/fullrecord/WOS:001293775900004; ISSN: 1524-8429 (Web of Science) 2. Hurko O., Koroliova V., Popova I., Holikova N., Maiboroda N. Ethnolinguistic specificity of the manifestation of the category of affirmation in the Ukrainian and English languages. Dragoman Journal of Translation Studies, 14 (Special Issue 16), 2024. P. 269–287. DOI: 10.1234/aj.2024.12.3 https://www.dragomanjournal.org/archives/16_Dragoman_Special-Issue_Issue16_2024; ISSN: 2295-1210 (Scopus) 3. Popova I. The syntactic level of the language in categorical dimensions. Закарпатські філологічні студії. 2023. Вип. 30. С. 57-63 DOI: https://doi.org/10.32782/tps2663-4880_2023_30_1 https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/5fe2e3fc-f7df-42e5-836e-ec9dbf233bd6 (Категорія Б)
2.	Дьячок Наталя Василівна (рецензент)	Дніпровський національний університет імені Олеса Гончара Міністерства освіти і науки України, завідувач кафедри загального мовознавства та слов'янознавства	доктор філологічних наук, 10.02.02 – російська мова, 2016 р., Україна	професор кафедри загального мовознавства та слов'янознавства, 2016 р., Україна	1. Diachok N., Kuvarova O., Vysotska T., Korotkova S., Khurtak I. A Word and a Word Combination in Language and Speech. Studies in Media and Communication Vol 10, No 3 (2022). Pp. 21-27. DOI: https://doi.org/10.11114/smc.v10i3.5829 https://redfame.com/journal/index.php/smc/article/view/5829; ISSN: 2325-808X (Online) (Scopus) 2. Diachok N., Popkova O. Models for implementing the concept of “absence”. Cognitive Studies Études cognitives, 2024 (24), https://doi.org/10.11649/cs.2874; URL: https://journals.ispan.edu.pl/index.php/cs-ec/en/article/view/cs.2874 ISSN: 2392-2397 (Scopus) 3. Suima I., Diachok N., Vlasenko N., Plakhtii A. The interlocutors' intentions and reactions within the dialogue: implication and verbalization. Sci Herald Uzhhorod Univ Ser Phys. 2024 (55). DOI: https://doi.org/10.54919/physics/55.2024.272de0 URL: https://physics.uz.ua/en/journals/iss

					ue-55-2024/the-interlocutors-intentions-and-reactions-within-the-dialogue-implication-and-verbalization ; ISSN: 2720–2728 (Scopus) 4. Diachok, N.V., Korsunskyi, V.O. Nominative unit in the context of environmental design. Ukrainian Sense : scientific collection / Edited by I. S Popova, prof. Dnipro : Lira, 1/2025. С. 41-54. DOI: https://doi.org/10.15421/462505 https://ukrsense.dp.ua/index.php/UKSENSE/article/view/425 (Категорія Б)
3.	Ребрій Олександр Володимирович (опонент)	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна МОН України, завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша	доктор філологічних наук, 10.02.16 – перекладознавство, 2014 р., Україна	професор кафедри перекладознавства, 2018 р., Україна	1. Rebrii O., & Virotchenko S. On Inconsistencies and Strategies, or How to Translate the Unnatural Naturally. <i>Między Oryginałem a Przekładem</i>, 29(4/62), 2023. 53–65. DOI: https://doi.org/10.12797/MOaP.29.2023.62.03 URL: https://journals.akademicka.pl/moa/article/view/5521 ; ISSN: 2391-6745 (Online) (Scopus) 2. Rebrii O., Frolova I., & Rebrii I. Double strategies for reproducing multimodal puns in interlinguistic translation: An experimental research. <i>East European Journal of Psycholinguistics</i>, 11(1), 2024. 142-155. DOI: https://doi.org/10.29038/eejpl.2024.11.1.reb URL: https://eejpl.vnu.edu.ua/index.php/eejpl/article/view/822 ; ISSN 2313-2116 (Online) (Scopus) 3. Rebrii O., Bondarenko Ie., Rebrii I, Translating artlangs: the clash of worldviews. <i>Cognition, communication, discourse</i>, 2022 No. 24. P. 68–77. DOI: https://doi.org/10.26565/2218-2926-2022-24-05 URL: https://periodicals.karazin.ua/cognitiondiscourse/article/view/20885 (категорія Б)
4.	Крисанова Тетяна Анатоліївна (опонент)	Волинський національний університет імені Лесі Українки, Міністерство освіти і науки України, професор кафедри практики англійської мови	доктор філологічних наук, 10.02.04 – германські мови, 2020 р., Україна	професор кафедри практики англійської мови, 2023 р., Україна	1. Krysanova T., Shevchenko I. Multisemiotic Patterns of Emotive Meaning-Making in Film. <i>Alfred Nobel University Journal of Philology / Visnyk Universitetu imeni Alfreda Nobelya. Seriya: Filologieni Nauki</i>. 2022. Vol. 2. Issue 24. P. 238–248. https://doi.org/10.32342/2523-4463-2022-2-24-20; ISSN 2523-4749 (Online) (Scopus) 2. Krysanova T. Psycholinguistic and cognitive-semiotic dimensions of constructing fear in horror films:

